Evaluatie

Kijk- en luisterhuisje bibliotheek Sassenheim

Nynke Zeilstra
7-2-2026

de Bibliotheek
Bollenstreek

Inleiding

In 2023 werden er landelijk gelden vrijgemaakt voor de upgrade van bibliotheken. Enerzijds kon dit worden ingezet voor het uitbreiden van het aantal openingsuren met minimaal tien uur per week, anderzijds was het ook mogelijk om de gebouwen zelf, of de functies daarbinnen, te upgraden. Voor onze vestiging in Sassenheim was het, naast een uitbreiding van de openingsuren, zeer noodzakelijk dat ook het interieur een opfrissing zou krijgen. Vanuit de SPUK-regeling voor bibliotheken heeft Bibliotheek Bollenstreek deze middelen daadwerkelijk ontvangen.

Na een periode van plannen maken zijn we in november 2025 gestart met het leegruimen van de vestiging. Twee maanden later konden we open met een prachtig opnieuw ingerichte bibliotheek.

Binnen deze herinrichting hadden wij als bibliotheek, mede op basis van feedback van onze leden en bezoekers, de grote wens om onze jeugdafdeling aantrekkelijker en rijker in te richten. Ook onze afdeling Educatie is hierbij betrokken geweest. We waren op zoek naar uitdagend meubilair waarin kinderen zich even kunnen terugtrekken om met een boekje in een hoekje te gaan zitten. Daarnaast stond meubilair met een frisse uitstraling op het wensenlijstje, evenals een duidelijke verbetering van de voorleestribune.

In de voorbereidingsperiode stuitten wij op een publicatie van de Koninklijke Bibliotheek, waarin een *‘mini-expo online bieb voor de jeugd’* werd gepresenteerd. Het betrof een tijdelijke expositie die het voor de jeugd aantrekkelijk maakte om luisterboeken en digitale prentenboeken te ontdekken. Bij de Koninklijke Bibliotheek was een wand ingericht met luisterhoorns en een scherm, waarbij de achterwand was bekleed met mooie, kleurrijke illustraties uit bekende kinderboeken.

Voorbeeld kijk- en luisterwand Koninklijke Bibliotheek

Deze mini expo bracht ons op het idee om deze uitnodigende kennismaking met de online content voor jeugd te combineren met een uitdagend meubel. Zo ontstond het idee voor hetkijk en luister huisje dat we daarna hebben ontwikkeld samen met onze aannemer. In het huisje hebben we twee aparte ruimtes, waar je In de ene helft vier luisterhoorns treft. Elke luisterhoorn start bij het van de haak nemen een apart verhaaltje. Bij ophangen van de hoorn wordt het verhaaltje beëindigd. Het start weer bij het begin wanneer de hoorn opnieuw wordt afgenomen. In de andere ruimte is alleen een illustratie en een zitkussen. Hier zou je dus zelf met een boekje kunnen gaan zitten. Aan de achterzijde van het huisje hangt een scherm waarop in een vaste “loop” vier digitale prentenboeken wordt afgespeeld.

Samenwerkingspartners

Alleen had de Bibliotheek Bollenstreek dit nooit voor elkaar gekregen: we hebben het geluk gehad met een aantal zeer welwillende partners te mogen samenwerken. Financieel zijn we geholpen door het Jacoba van Beierenfonds en de Koninklijke Bibliotheek. Daarnaast heeft Bereslim, de partner van bibliotheken in Nederland op het gebied van digitale prentenboeken, ons vier digitale prentenboeken geleverd voor gebruik voor een periode van drie jaar tegen een gereduceerd licentie tarief. Ook hebben zij ervoor gezorgd dat wij de illustraties van deze prentenboeken konden gebruiken. Uitgeverij Leopold leverde de bestanden van drie luisterboeken tegen een gereduceerd tarief voor een periode van drie jaar, en uitgeverij Gottmer leverde kosteloos de bestanden van een luisterboek voor gebruik voor een periode van drie jaar.

Kijk- en luisterhuisje

Sinds de heropening van Sassenheim op 3 november 2025 is het nieuwe kijk- en luisterhuisje in gebruik. HIeronder een overzicht van het aanbod van het huisje.

De voorkant van het huisje met rechts de luisterhoorns

Luisterboeken

Spuit Elf telt tot 10...11
Harmen van Straaten - Leopold Uitgeverij

Er kwam een krokodil logeren
Harmen van Straaten – Leopold Uitgeverij

Kikker en de Vreemdeling
Max Velthuijs – Leopold Uitgeverij

Aadje Piraatje viert Feest
Marjet Huibers & Sieb Posthuma – Gottmer

De achterkant van het huisje met scherm

Digitale prentenboeken

Kleine Muis zoekt een huis
Petr Horàček

Heb jij misschien olifant gezien?
David Barrow

Kikker en de Vreemdeling
Max Velthuijs – Leopold Uitgeverij

Aadje Piraatje viert Feest
Marjet Huibers & Sieb Posthuma – Gottmer

Evaluatie kijk- en luisterhuisje

In de periode na de heropening van de vestiging op 3 november hebben we vragenlijsten voorgelegd aan ouders van kinderen die gebruikmaakten van het kijk- en luisterhuisje. Hieronder staan de belangrijkste bevindingen weergegeven in grafieken. De informatie is gebaseerd op 28 ingevulde formulieren. Veel ouders vulden het formulier in voor hun beide kinderen. Niet iedereen vulde alle vragen in.

Leeftijd deelnemende kinderen

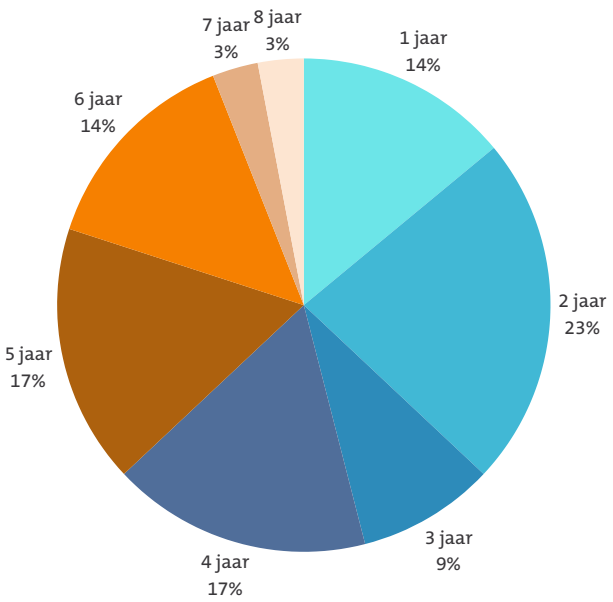

Tijd doorgebracht in het huisje

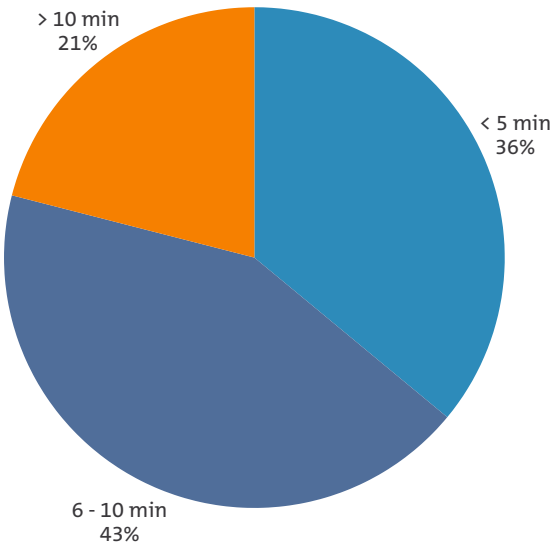

Interesse in het luisterboek

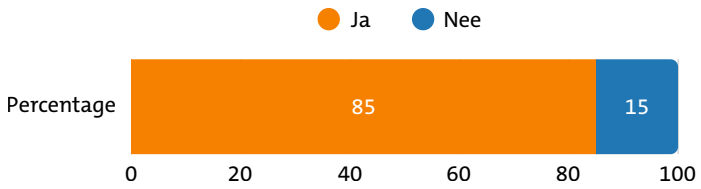

Positieve beoordeling door kinderen

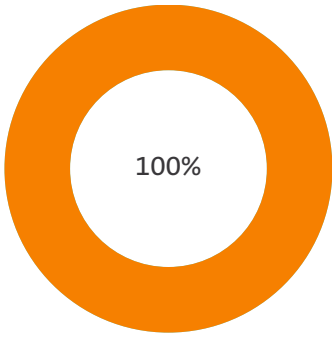

Bereidheid om het huisje aan te bevelen

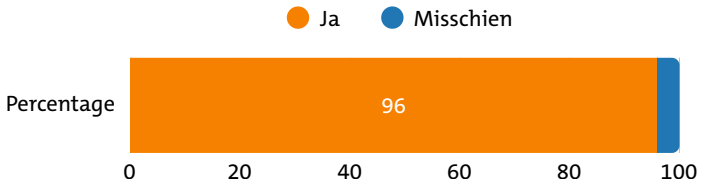

Tips & wensen

Tenslotte werd nog gevraagd naar tips of wensen om het huisje of de luisterervaring te verbeteren (vrij invulveld).

- Het huisje nog meer versieren
- Misschien de boeken erbij doen om tegelijkertijd te lezen
- Kindjes lopen naar binnen met schoenen, misschien de kussens hiervoor een
- beschermhoes geven
- De koptelefoons lager hangen zodat kleine kinderen zelf kunnen pakken
- Had eerst niet door dat er een digitaal prentenboek was
- Verschillende geluidsniveaus
- Ga zo door, super bedankt!
- Dat er een tv bij het luisteren is
- Zitzak/zitstenen voor het huisje. Nu waren mijn 2 dochters aan het luisteren in het
- huisje en dan is het huisje vol. Een ander kindje durfde er niet bij.
- De koptelefoons zijn wat hoog voor jonge kinderen
- 1 zitzak bij het scherm is wat weinig, misschien een paar stoeltjes of zitkussens erbij
- Wellicht andere bekende kinderboeken
- Nee, we vinden het helemaal leuk!

Turflijst

Daarnaast hebben we in de maanden erna op 2 dagdelen in de week vastgelegd hoeveel kinderen er spontaan op onderzoek gaan in het huisje. In onderstaand schema staan daarvan de resultaten.

Datum	Aantal kinderen	Bijzonderheden
12 nov	8	
19 nov	14	
22 nov	8	
26 nov	9	
3 dec	19	
10 dec	7	
17 dec	8	
24 dec	3	
31 dec	2	
3 jan	10	
9 jan	7	
16 jan	8	
17 jan	6	
21 jan	25	Nationale Voorleesdagen
28 jan	30	Nationale Voorleesdagen

Programmering

In de eerste periode na heropening zijn een aantal activiteiten rond het kijk- en luisterhuisje geprogrammeerd.

Schminken tijdens opening vestiging bij Kijk- en Luisterhuisje

5 november, 14.00u tot 17.00u. Er is niet geteld hoeveel kinderen er die dag waren, maar de bezoekersteller stond aan het einde van de dag op 1.200 en een groot deel daarvan waren kinderen die lang in de rij stonden om geschminkt te worden. Er waren schminkontwerpen afgestemd op de titels van het Kijk- en Luisterhuisje.

Poppenkast Kerstvoorstelling door Fritsie Duikelaar

22 december, 15.00u tot 15.45u. Poppenkastvoorstelling met inloop bij het kijk- en luisterhuisje. Uitverkocht met 30 deelnemers (helaas geen foto’s van kunnen maken).

Voorleesontbijt bij kijk- en luisterhuisje

21 januari, 9.30u tot 10.30u. Na het voorleesontbijt zijn de kinderen het kijk- en luisterhuisje gaan ontdekken.

Voorlezen politie in de jeugdhoek
21 januari, 14.30u tot 15.15u. Voor en na het voorlezen was er ruimte voor de kinderen om het kijk- en luisterhuisje te ontdekken.

Voorlezen brandweer in de jeugdhoek
28 januari, 14.30 tot 15.15 uur.

Ook was er tijdens de Nationale Voorleesdagen een speurtocht in de jeugdhoek, die onder andere bij het kijk- en luisterhuisje uitkwam.

Samenvatting

Als Bibliotheek Bollenstreek zijn we trots op het kijk- en luisterhuisje: het blijkt een fijne plek voor kinderen om te zitten, luisteren, kijken en lezen. En dat was de bedoeling.
De licenties voor de luisterboeken en de digitale prentenboeken zijn voor een periode van drie jaar afgesloten. En dan kunnen ze vervangen worden voor nieuwe: tegen die tijd vervelen ze wellicht ook.

Een paar ouders hebben zich kritisch uitgesproken tegen het gebruik van schermen in de bibliotheek, wij leggen dan uit dat digitale content niet meer weg te denken is uit onze maatschappij en ook bij de opvoeding van kinderen. En dat digitale prentenboeken, die onderdeel zijn van de collectie van openbare bibliotheken, een voorbeeld zijn van juiste content voor “schermtijd”. Het zijn leeftijdsgeschikte verhalen, op een tempo wat de opgroeiende hersentjes goed aankunnen. Veruit de meeste ouders echter, zijn zeer enthousiast over het huisje en wat hun kinderen daar ontdekken.

de Bibliotheek
Bollenstreek